

РЕШЕНИЕ

№ 2426

гр. София, 07.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 27.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **3514** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 - чл.207 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) срещу ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ, представлявана от кмета.

Ищецът „ВАРВАРСКИ МИНЕРАЛНИ БАНИ“ ЕООД, ЕИК 82288224, моли съда да осъди ответника да му заплати обезщетение за имуществени вреди в размер на 21496.20 (двадесет и една хиляди четиристотин деветдесет и шест и 0.20) лева, претърпени в периода 01.01.2021г. – 31.12.2021г. от недействителен и отменен подзаконов нормативен акт – Тарифа за таксите за издаване на разрешително за водоземане и таксите за водоземане от находище на минерална вода „В.“, заедно със законната лихва върху тази сума, смятано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Чрез процесуалния си представител адв. Н. Б. ищецът поддържа, че сумата в размер 21496.20 лева е била недължимо платена, тъй като е била изчислена въз основа на незаконосъобразната и отменена с влязъл в сила съдебен акт Тарифа за таксите за издаване на разрешително за водоземане и таксите за водоземане от находище на минерална вода „В.“, приета от Общинския съвет (ОС) на [община] с Решение №206 по Протокол №12/30.07.2020г. (Тарифата за таксите). Алтернативно претендира ответната [община] да бъде осъдена да заплати на „Варварски минерални бани“

ЕООД сума в размер на 21496.20 лева, заедно със законната лихва за забава, като платена на отпаднало правно основание и подлежаща на връщане на основание чл.55 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Претендира да му бъдат възстановени и сторените разноски по водене на делото. Доводи за основателност на исковата претенция излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора. Ответникът ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ, представлявана от кмета, оспорва иска по основание и размер. В Отговор на исковата молба с вх. №37422/20.10.2022г. и чрез процесуалния си представител адв. П. И. поддържа, че претендираната като обезщетение за вреди сума, е била заплатена от „Варварски минерални бани“ ЕООД като дължима такса на основание чл. 194б от Закона за водите, а не на основание Тарифата за таксите на Общински съвет – Септември. Изтъква, че за процесния период 01.01.2021г. – 31.12.2021г. Тарифата за таксите е била действащ подзаконов нормативен акт, поради което и размерът на таксата за ползването на минерална вода от ищеца, е бил правилно определен. Смята, че след като плащането на таксата в размер на 21496.20 лева е било извършено след отмяната на Тарифата за таксите, то не може да се приеме, че евентуално претърпените от ищеца вреди са причинени от действието на подзаконовия нормативен акт, и че е налице пряка причинно-следствена връзка. Моли съда да отхвърли предявения иск и да осъди ищеца да му възстанови сторените разноски по водене на делото за адвокатско възнаграждение. Доводи за неоснователност на претенцията излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

ПРОКУРАТУРАТА на РБългария, представлявана от прокурор М. от Софийска градска прокуратура, дава мотивирано заключение за основателност на предявения иск.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

На 22.03.2011г. директорът на Б. дирекция за управление на водите в И. район е издал в полза на „Варварски минерални бани“ ЕООД Разрешително за водовземане от минерална вода №3161009, с цел „За отдих и хигиенни нужди“, находище „В.“ - №15 от Приложение №2 към чл.14, т.2 от Закона за водите (ЗВ), водовземно съоръжение Сондаж №6 – температура 66⁰ С и разрешен годишен воден обем 24272 куб.м. Това Разрешително е било изменяно с Решения на директора на Б. дирекция „И. район“ съответно с №, № РР-3143/24.07.2017г. и РР-3237/18.01.2018г.

С Решение №74/29.05.2018г. министърът на околната среда и водите е предоставил безвъзмездно за управление и ползване на [община] находище на минерална вода „В.“, изключителна държавна собственост - №15 от Приложение №2 към чл.14, т.2 ЗВ, намиращо се в [населено място], област П., включително водовземните съоръжения сондажи №, № 3, 4, 5 и 6, каптиран естествен извор №1 „В.“ и каптиран естествен извор №2 „В. дол“, за срок до 01.01.2036г.

С Решение №206/30.07.2020г. Общинският съвет на [населено място] е приел Тарифа за таксите за издаване на разрешително за водовземане и таксите за водовземане от находище на минерална вода „В.“, на основание §133, ал.10, т.1 Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ПЗР ЗИД ЗВ) и чл.21, ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА).

С Решение №022/25.09.2020г. кметът на [община] е изменил Разрешителното за

водовземане от минерална вода №3161009, в частта определяща правата и задълженията за заплащане на таксите за водовземане, съгласно Тарифата за таксите, на основание §133, ал.10, т.1, ал.11 и ал.12 ПЗР ЗИД ЗВ. С последващо Решение от 02.11.2020г. (№034) кметът на [община] е изменил Разрешителното за водовземане от минерална вода №3161009 и в частта определяща целта на водовземането: „За други стопански и производствени цели“ /за отдих и развлечение, санитарно-хигиенни нужди/“.

С Решение №469/09.06.2021г. по адм. дело №959/2020г. Административен съд – Пазарджик (АС-Пазарджик) е отменил оспорената пред него Тарифа за таксите, приета с Решение на ОС – Септември по Протокол №12/30.07.2020г. Съдебният акт по адм. дело №959/2020г. е влязъл в сила на 08.12.2021г. след като е бил потвърден с Решение №12517 на Върховния административен съд (ВАС), състав на Трето отделение по адм. дело №7868/2021г. Решение №469/09.06.2021г. по адм. дело №959/2020г. по описа на АС – Пазарджик е публикувано в ДВ, бр.1/04.01.2022г.

Със съпроводително писмо с рег. №2600-24/17.01.2022г. „Варварски минерални бани“ ЕООД е представило Декларация по чл.194б ЗВ за периода 01.01.2021г. – 31.12.2021г., заедно с прошнуровани и пронумеровани дневници за месечен отчет на количества и температури. Според отразеното в Декларацията дължимата годишна такса за водовземане за 2021г. е в размер на 9771 (девет хиляди седемстотин седемдесет и един) лева, определена по реда на чл.11 и чл.12 от Тарифата за водовземане за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с Постановление на Министерски съвет (ПМС) №383/29.12.2016г. (Тарифата на МС), по формулата: $T = E + W$, където „Т“ е размерът на дължимата годишна такса - в лева, „Е“ е единичният размер на таксата в зависимост от целта, за която ще бъде ползвана отнетата вода, съгласно таблиците по чл. 12 - в лв./м³ и „W“ е размерът на отнетия годишен воден обем - за повърхностни и подземни води в м³; респективно размерът на разрешените годишен воден обем - за минерални води, в м³. В случая дружеството е декларирало размера на разрешените годишен воден обем – 19542 м³ (т.3 от Решение №РРЗ143/24.07.2017г.) и го е умножило по единичния размер на таксата за водовземане от минерални води, установен в чл.12, ал.6, т.3, трета колона – 0.5 лева/ м³ (или 19542 x 0.5 = 9771 лева/г.). С писмо рег. №2600-24-1/28.01.2022г. кметът на [община] е уведомил ищеца за установени несъответствия в данните, посочени в Декларацията за 2021г. по чл.194б ЗВ и приложимите нормативни актове по отношение на единия от компонентите – единичен размер на таксата за водовземане. На дружеството е даден три дневен срок за отстраняване на несъответствията. С писмо рег. №2600-24-/28.01.2022г. „Варварски минерални бани“ ЕООД е направило възражение относно приложимостта на Тарифата за таксите, тъй като последната е била отменена с влязло в сила съдебно решение на АС - Пазарджик, а приетата впоследствие от Общинския съвет на 30.12.2021г. Тарифа е неприложима към процесния период. Независимо от тези възражения дружеството е представило пред кмета на [община] нова Декларация по чл.194б ЗВ за водовземане от минерални води за периода 01.01.2021г. – 31.12.2021г. според която размерът на задължението е 21496.20 лева.

Няма спор между страните и се установява с приетото по делото преводно нареждане от 14.02.2022г., че декларираната от ищеца сума в размер на 21496.20 лева, е била платена на ответната [община], на основание Разрешително за водовземане от минерална вода №31610009/22.03.2011г.

За изясняване на спорните факти по делото е приета съдебно – счетоводна експертиза

(ССЧЕ). Заключение на вещото лице Е. Ж. не е оспорено от страните и съдът го кредитира по делото като обективно и компетентно дадено. Според експертизата размерът годишната такса, която ищецът би заплатил за водоползване от минерална вода за 2021г. се изчислява на 2748.87 (две хиляди седемстотин четиридесет и осем и 0.87) лева, в случай, че единичният размер на таксата, определен по отменената Тарифа за таксите, не е бил завишен (или съответно се намали) със 782% (седемстотин осемдесет и два процента). Така вещото лице е определило единичен размер на таксата за 1 м³ минерална вода – 0.14 лева (19542 м³ x 0.14 лева = 2735.88 лева).

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявеният осъдителен иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ или алтернативно чл.55 ЗЗД, е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМ за разглеждане в настоящото производство, доколкото се претендира имуществените вреди да са настъпили от незаконосъобразен подзаконов административен акт, който е бил отменен с влязло в сила съдебно Решение. Според приложимата норма на чл.1, ал.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконов нормативни актове (редакцията ДВ, бр.94/2019г.).

Разгледан по същество искът е НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ЗОДОВ - чл.4, урежда материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към гражданските закони - §1 от Заключителните разпоредби (ЗР). В този смисъл искът по глава XI АПК е граждански и се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане: наличие на незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице при или по повод изпълнение на административна дейност; реално причинена вреда, която от своя страна да е в причинна връзка с незаконосъобразните актове, действия и/или бездействие – т.е. да е тяхна пряка и непосредствена последица.

В процесния случай безспорно е налице първият елемент от фактическия състав – подзаконов нормативен акт: Тарифа за таксите за издаване на разрешително за водовземане и таксите за водовземане от находище на минерална вода „В.“, приета с Решение №206/30.07.2020г. на Общинския съвет на [населено място], който е бил отменен с влязло в сила на 08.12.2021г. съдебно Решение по адм. дело №959/2020г. на АС – Пазарджик.

Настоящият решаващ състав приема обаче, че по делото е останало недоказано настъпването на реална вреда за жалбоподателя от действието на отменения подзаконов административен акт.

Основание за заплащането на такса за водовземане от минерална вода е изричната норма на чл.194, ал.1 ЗВ, която предписва, че за правото на използване на водите – включително за водовземане от минерална вода (т.1, б. „в“), се заплащат таксите, изчерпателно посочени в т.1 – т.4. Според ал.3 и ал.6 на чл.194 ЗВ таксата за водовземане от минерални води се определя на база разрешения обем вода и температурата на минералната вода, а нейният размер, редът и начинът за изчисляването ѝ – с Тарифа на МС. С §133 ПЗР ЗИД ЗВ е допусната възможност министърът на околната среда и водите да предостави безвъзмездно за управление и

ползване на съответните общини, за срок 25 години от влизането в сила на този закон, минералните води от находищата или от обособен участък от находище по приложение № 2 към чл. 14, т. 2. Съгласно ал.10 на §133 ПЗР ЗИД ЗВ за находищата на минерална вода, предоставени за управление и ползване на общините се събират такси, които се определят с тарифа, приета от общинския съвет. Законът – чл.194б ЗВ, въвежда задължение за титулярите на разрешителни (каквото безспорно е ищецът „Варварски минерални бани“ ЕООД) всяка година към 31 януари на следващата година да определят и декларират дължимата такса. От цитираните норми следва еднозначен извод, че таксата за водовземане от минерална вода е дължима на основание на закона, а не на подзаконовия нормативен акт – Тарифа, която в зависимост от това на кого са предоставени правата за управление и ползване, се издава от МС или от съответния Общински съвет. С тарифата по чл.194, ал.6 ЗВ, респективно по ал.10 на §133 ПЗР ЗИД ЗВ, се определя единствено размерът на задължението, но не и неговото основание.

При това таксата за водовземане от минерална вода за периода 01.01.2021г. – 31.12.2021г., не е нито недължимо платена от ищеца, нито е с отпаднало правно основание. Доколкото се претендира таксата да е била определена в по-висок размер от дължимото, то ищецът следва да потърси възстановяване на надвзетото по реда и при условията на чл.128 – чл.129 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), на основание чл.9б във вр. с чл.4, ал.1 – ал.5 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ), а не като обезщетение за вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействие на административни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вреди, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовы нормативни актове. Това следва от регламента на чл.8, ал.3 ЗОДОВ, която норма изключва приложението на този закон когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение.

Едва след установяване на задължението за таксата за водовземане от минерални води по предвидения в ДОПК ред и в случай, че платеното надхвърля дължимото, ищецът може да претендира вреди от действието на незаконосъобразния и отменен подзаконов нормативен акт, представляващи пропуснати ползи в размер най-малко на законната лихва върху надвзетата сума за периода в който той не е могъл да получава доход от собствените си средства. Разпоредбата на чл.8б ЗЗД създава необоримо законово предположение за минималния размер на вредите, произлизащи от неизпълнение на парично задължение – дължи се обезщетение на законната лихва от деня на забавата. По аргумент от чл.8б ЗЗД настъпването на вреди в по-голям размер подлежи на доказване на общо основание. В този смисъл е Тълкувателно решение №3/2004г. на Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че в производството е останало недоказано настъпването за ищеца на реална вреда от действието на незаконосъобразния и отменен подзаконов нормативен акт - Тарифа за таксите за издаване на разрешително за водовземане и таксите за водовземане от находище на минерална вода „В.“, приета с Решение №206/30.07.2020г. на Общинският съвет на [населено място] и подаденият осъдителен иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ или алтернативно чл.55 ЗЗД, е неоснователен.

При този изход на спора и на основание чл.10, ал.4 ЗОДОВ на ответника се дължат

разноски в размер на 2334 (две хиляди триста тридесет и четири) лева за адвокатско възнаграждение, съгласно представените доказателства за извършването им: Платежно нареждане от 18.10.2022г. и Платежно нареждане от 07.12.2022г. Неоснователно е направеното от процесуалния представител на ищеца възражение за прекомерност на заплатеното от ответника адвокатско възнаграждение, тъй като последното е в минимален размер, определен в съответствие с чл.7, ал.2, т.3 от Наредба №1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран и на основание чл.203 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, предявен от „ВАРВАРСКИ МИНЕРАЛНИ БАНИ“ ЕООД, ЕИК 82288224, срещу ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ, представлявана от кмета, за присъждане на обезщетение в размер на 21496.20 (двадесет и една хиляди четиристотин деветдесет и шест и 0.20) лева за имуществени вреди претърпени в периода 01.01.2021г. – 31.12.2021г. от недействителен и отменен подзаконов нормативен акт – Тарифа за таксите за издаване на разрешително за водовземане и таксите за водовземане от находище на минерална вода „В.“, приета с Решение №206/30.07.2020г. на Общинският съвет на [населено място].

ОСЪЖДА „ВАРВАРСКИ МИНЕРАЛНИ БАНИ“ ЕООД, ЕИК 82288224, със седалище и адрес на управление в [населено място], [улица], вх. Д-Е, да заплати на ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ, представлявана от кмета, с адрес: [населено място], област П., [улица], сумата 2334 (две хиляди триста тридесет и четири) лева – разноски по адм. дело №3514/2022г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова